

Danmarkshistorie

(ca. 1208)

Ophavssituation:

Saxo Grammaticus: "Danmarkshistorie". (ca. 1208). 14. bog. Kapitel 3. stk. 5-8. Oversat til dansk af Peter Zeeberg (2000) Gads forlag.

URL-Adresse: Saxos Danmarkshistorie - Det Kgl. Biblioteks tekstportal (kb.dk)

Kildeintroduktion:

Omkring 1145 udsendte Pave Eugenius Den 3. en opfordring til alle konger i Europa, hvori han opfordrede dem til at indlede korstog mod hedninge og vantro.

Denne opfordring blev også sendt til det danske kongehus, som på dette tidspunkt var splittet i tre dele på grund af en borgerkrig mellem de tre fætre Svend, Knud og Valdemar.

Kong Knud og Kong Svends venderkorstog i 1147

[5] På samme tid var det gået op for paven hvordan hedenskabets stormflod var på nippet til at lægge kirken i grus, og derfor sendte han breve ud til hele Europa med befaling til den kristne trosdyrkere om at gå til kamp mod alle dens fjender.

Hver enkelt af den katolske kirkes provinser fik ordre om at angribe de hedninge der boede nærmest. Og danskerne ville ikke forsømme deres pligt over for den fælles kirke af hensyn til deres private felttog, så de smykkede sig med det hellige korsfarer tegn og efterkom befalingen.

Knud og Sven udvekslede gidsler, indstillede deres fjendtligheder og sluttede fred indtil videre for at kunne gå mere effektivt til værks: De trak sværdet ud fra deres egne indvolde og vendte det til kamp for kirken.

[6] Den konflikt som kampen om kronen havde skabt mellem dem, skrinlagde de altså for i stedet at komme overens om et fælles felttog. Og nu satte de kursen mod vendernes land med deres forenede styrker mens tyskerne efter aftale invaderede landet fra en anden side. Jyderne, under kommando af Knud, og hedebyboerne, under Sven, gik til angreb på en fjendtlig havn.

Som de sidste kom også sjællænderne og skåningerne til og lagde sig i en ring uden om den første flåde, hvor de nu kunne finde plads. Inde på stranden ankom nu sachserne for at slutte sig til danskerne, også de fulde af iver efter at forsvare kirken.

Snart efter påbegyndte begge hære en belejring af byen Dobin, der er berømt for sit sørøveri, og alle de mange danskere forlod skibene, på nær ganske få der skulle holde vagt ved flåden.

Da det gik op for rygboerne hvor få vagterne var, besluttede de at sætte et angreb ind mod den fjendtlige flåde som en første håndsækning til de belejrede. Og straks efter kastede de sig over skåningerne, der lå forrest, og gjorde det af med dem omtrent til sidste mand - hvilket kun morede jyderne, der ikke regnede dem der stod under en anden hærfører, for forbundsfæller.

Samtidig var mindet om slaget ved Fodevig endnu ikke svundet bort: det had der kort tid inden havde været mellem de to parter, var endnu ikke kølnet. Men biskop Asser af Roskilde, som kongen havde givet kommandoen over flåden, var fej nok til omgående at forlade sit skib.

Han gik i skibsbåden og sejlede over og gik ombord i et handelsskib for at komme i skjul - så i stedet for at anspore mændene til tapper kamp med et lysende eksempel, skræmte ham dem ved at lade dem se på sin skandaløse flugt.

[7] Skåningerne surrede først deres skibe sammen i en tæt klynge for at de mere frygtsomme af dem ikke skulle have mulighed for at stikke af. Men der gik ikke lang tid før nederlaget var klart, og så begyndte de på må og få at kappe de bånd de havde været så omhyggelige med at knytte. Nogle faldt for sværdet, andre kastede sig i bølgerne for at fremskynde døden.

Da rygboerne opdagede at en del af skibene var så store at de kunne blive svære at erobre, prøvede de at få deres besætninger til at gå i panik ved at få det til at se ud som om de selv var vældig mange: de fordoblede deres egen flåde med de dræbtes skibe, som de trak væk og udstyrede med presenninger der skjulte deres tomme indre og gav indtryk af at de var fuldt bemandede.

De brugte også en anden, ikke mindre udspekuleret krigslist til at få flåden til at syne af noget: om natten sejlede de ganske stille ud på åbent hav, og når det blev daggry, vendte de tilbage igen så det så ud som om det var en helt ny flåde eller forstærkninger der stødte til. Men de gjorde det for ofte, så det snedige kneb mistede sin virkning.

[8] Danskerne var i fuld gang med belejringen da de fik underretningen om at deres flåde var blevet ødelagt af et sørøveroverfald. Den nyhed kaldte dem tilbage, og nu fik de fat i de få skibe der var tilbage, og jog rygboerne - der var for bange til at gøre modstand - ud af havnen.

Sådan hævnede de massakren på deres kammerater ved at slå fjenderne på flugt, skønt havet endnu var omtrent ufremkommeligt for lig af faldne krigere.

